

Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland

Per e-mail: zuidholland@pzh.nl

LOCATIE: Stolwijk

UW BRIEF: 22 juni 2023

UW KENMERK: DOS-2023-0000337

PZH-2023-835114326

DOCUMENTNUMMER: 1181658

ZAAKNUMMER: 19311148569

BIJLAGE(N): 2

TELEFOON: 14 0182

E-MAIL: info@krimpenerwaard.nl

VERZENDDATUM: 5 september 2023

ONDERWERP: Voorontwerp Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Allereerst spreken we onze waardering uit voor het vele werk dat is verzet om tot het Voorontwerp Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) te komen en voor uw inzet om in goed overleg de Ruimtelijke Puzzel te leggen. Wij willen via deze brief graag onze reactie geven op het Voorontwerp ZH-PLG. Daarnaast zullen we in september zowel ambtelijk als bestuurlijk reageren op de Ruimtelijke Puzzel via de geplande gesprekken.

De betrokkenheid die u in het ZH-PLG uitsprekt voor de vitaliteit van het landelijk gebied stellen wij erg op prijs. Zo geeft u aan de toekomstbestendige leefomgeving topprioriteit te vinden (ZH-PLG pag. 7) en wilt u dat het landelijk gebied een aantrekkelijk gebied blijft om te wonen, werken en recreëren. Er liggen opgaven rond vitale inwoners, vitale kernen en een vitaal buitengebied. We trekken daar al samen in op. Het behalen van de ambities om de vitaliteit van Krimpenerwaard te behouden en te versterken vraagt een goede uitwerking.

De maatregelpakketten die nu in het Voorontwerp ZH-PLG zijn opgenomen zetten echter eenzijdig in op het behalen van de doelen op het gebied van natuur en stikstof, water en klimaat. Het Voorontwerp ZH-PLG lijkt zelfs een tendens te vertonen om deze maatregelen op te leggen en soms af te dwingen. Wij vragen u om in het ZH-PLG uitgangspunten en maatregelen toe te voegen ten behoeve van de leefbaarheid en vitaliteit van het landelijk gebied in de toekomst, met daarbij ook specifieke aandacht voor de agrarische sector in het gebied.

Wij verzoeken u verder om in het Ontwerp ZH-PLG redelijke en billijke doelen te formuleren waar we samen met u en het Gebied verder aan kunnen werken. Het is van belang om daarbij voldoende tijd te nemen om de gestelde doelen te behalen. Deze werkwijze creëert draagvlak en rust.

In het Voorontwerp ZH-PLG zien we de volgende zaken nog onvoldoende terug die voor de gemeente Krimpenerwaard essentieel zijn:

1. Verlies niet uit het oog wat al is bereikt met de gebiedsontwikkeling Veenweiden Krimpenerwaard

De gemeente, provincie en waterschap hebben in goede samenwerking met betrokken partners in de Krimpenerwaard al veel stappen gezet om te komen tot de realisatie van 2250 hectare natuur, de ontwikkeling van natuurinclusieve- en adaptieve landbouw en de remming van bodemdaling. We vragen u om de grote stappen die we in het verleden al hebben gezet duidelijk mee te nemen bij het bepalen van de omvang van de resterende opgaven in ons buitengebied en om de opgebouwde kennis daarin mee te nemen.

Geen aanvullend areaal natuur naast het afronden van de NNN-afspraken

Op de kaart op pagina 43 van het Voorontwerp ZH-PLG is de opgave 'aanvullende areaalopgaven (natuurgebieden en natuur inclusieve landbouw)' geplaatst in Krimpenerwaard (bolletje met een vogeltje). Wij benadrukken nogmaals dat dit in onze gemeente ten principale geen extra areaal aan natuurgebieden kan betekenen. Dit gezien de aanleg van 2250 hectare NNN-gebied in Krimpenerwaard die al in uitvoering is. Wij waren destijds voorloper en het kan niet zo zijn dat dit nu niet meetelt bij de opgaven in het ZH-PLG.

De boeren in het NNN-gebied van de Krimpenerwaard maken de overgang naar extensieve, meer natuurinclusieve landbouw. Buiten het NNN-gebied zoeken de boeren, samen met overheden, de ontwikkelruimte vooral in een combinatie van veeteelt met technieken als onderwaterdrainage, slootkantbeheer, weidevogelbeheer en andere innovatieve maatregelen. Door op deze wijze te gaan voor perspectief voor zowel agrarische- als natuurbelangen, versterken die elkaar. Krimpenerwaard blijft samen met agrariërs en natuurorganisaties actief op zoek naar ontwikkelkansen en -ruimte. Uitgangspunt blijft dat in de Krimpenerwaard ruimte blijft voor toekomstbestendige agrarische bedrijven (melkveehouderijen).

In het kader van genoemde ontwikkelingsopgaven en agrarische structuurversterking buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) gaan we graag het gesprek met u aan over de provinciale gronden in Krimpenerwaard die niet meer nodig zijn voor de realisatie van NNN. Deze gronden kunnen ons inziens bijdragen aan de genoemde ontwikkelingen en ambities voor een vitale Krimpenerwaard, en dan met name voor een vitaal buitengebied.

Leren van eerdere proefprojecten

We hebben al veel kennis opgedaan in de Proeftuin Krimpenerwaard, het project Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en de spin-off projecten daarna. We zien in het Voorontwerp te weinig terug dat we leren van eerdere ervaringen en projecten. Vervolgstappen moeten daarop voortbouwen en ook voldoende gebruik maken van deze kennis.

We willen u daarbij specifiek wijzen op de uitkomsten van de proefnemingen in het project 'Met agrarisch waterbeheer werken aan bodemdaling, klimaat, waterkwaliteit en biodiversiteit'. Met dit project wordt in opdracht van het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard (ACK) onderzoek gedaan naar de invloed van slootwaterpeilen in combinatie met greppelinfiltratie op het grondwaterpeil. Daarnaast wordt in dit project onderzocht wat de invloed van het slootwaterpeil is op de stabiliteit en vegetatieontwikkeling van slootkanten. Ervaring van deze proef levert op dat door verhoging van het slootwaterpeil agrarische grond langs de sloten verloren gaan en de biodiversiteit afneemt langs de slootkanten. Reden te meer om voorzichtig te zijn met peilverhoging.

2. Geef voldoende tijd en ruimte in het te doorlopen proces

We vragen u om ruimte en tijd te geven om de opgave op het juiste schaalniveau uit te werken en de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en de gemeenteraad daarin een goede plek te geven. Zowel in het proces van het ZH-PLG als de Ruimtelijke Puzzel is de tijd en ruimte hiervoor nu onvoldoende en ontbreken heldere kaders voor de participatie.

Duidelijkheid geven over uitgangspunten vanuit een hoger schaalniveau

U geeft in het ZH-PLG uw afhankelijkheid aan van het landbouwakkoord bij de verdere uitwerking. Door het ontbreken van het landbouwakkoord en de recente val van het kabinet is de impasse nu nog niet doorbroken. We vragen u dan ook op dit vlak stappen te zetten om met het Rijk of als provincie zelf tot meer duidelijkheid te komen om voldoende zekerheden en ruimte te geven om te bouwen aan een nieuwe (adaptieve) toekomst voor het agrarisch bedrijf. We willen daar vanuit participatie met boeren en natuurorganisaties graag ook inbreng voor leveren zodat voor dit plan ook in het gebied eigenaarschap ontstaat.

Meer duidelijkheid over wanneer en waar inbreng nodig is

Als het gaat om de opgaven voor de Ruimtelijke Puzzel geeft u in het ZH-PLG aan dat opgaven zoals¹ energieopwekking en woningbouw onderdeel zijn van de Ruimtelijke Puzzel en onder meer worden vormgegeven in het Novex-gebied Groene Hart. Wel stelt u dat de uitkomsten uiteindelijk kunnen leiden tot wijzigingen in het ZH-PLG: de Ruimtelijke Puzzel en het ZH-PLG zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. We zullen in september nog reageren op de uitwerking van de Ruimtelijke Puzzel.

In het tijdspad ontbreken tijd en kaders voor participatie. Ook duidelijkheid en tijd voor betrokkenheid van de gemeenteraden is er onvoldoende of niet. In het Voorontwerp ZH-PLG geeft u aan dat u – vanwege de tijdsdruk in het proces en zoektocht vanuit de participatie naar kaders – afgestapt bent van inbreng vanuit (kern)gebiedsplannen in het Voorontwerp zelf. Uw focus heeft nu gelegen op het (zelf) creëren van een beeld van de huidige situatie en opgaven, het vertalen ervan in maatregelenpakketten als basis voor de budgetaanvraag bij het Rijk.

Als gebied willen we graag verder met het maken van een gebiedsplan dat perspectief biedt voor het hele gebied. Hier willen we ook de gemeenteraad en belanghebbenden bij betrekken. Voor de Veenweideaanpak werken we nu al samen op gebiedsniveau om besluitvorming die het primaat blijft van de afzonderlijke overheden samen voor te bereiden en voor te bespreken. De besluiten worden inmiddels voorbereid in werkgroepen van belanghebbenden (i.c. boeren en natuurorganisaties). Dat werkt constructief en kan ons inziens ook als model dienen voor de bredere opgaven rond de versterking van een vitale Krimpenerwaard.

¹ Wij denken onder meer ook aan ruimte en infrastructuur die nodig is voor bijvoorbeeld bedrijven, recreatie/toerisme, drinkwaterwinning, energietransport.

3. Overige randvoorwaarden en uitgangspunten

In het Voorontwerp missen we ook een aantal zeer relevante uitgangspunten en voorwaarden. Een aantal hiervan willen we hier benoemen:

- Een duidelijke vergunning voor alle boerenbedrijven en dus een oplossing voor alle PAS-melders, niet-melders en interimers;
- Stikstofreductie die in de Krimpenerwaard heeft plaatsgevonden en nog zal plaatsvinden wordt naast natuurherstel aangewend voor andere opgaven in de Krimpenerwaard;
- Ook andere sectoren dan de landbouw moeten een duidelijke bijdrage leveren aan de stikstofopgave;
- Aanpak van de diverse exoten in het gebied, zoals de Amerikaanse rivierkreeften. Om de waterkwaliteit op peil te brengen en te houden is hier op korte termijn actie nodig.

Wij verzoeken u het Voorontwerp met het vorenstaande aan te passen. Ook nodigen wij u uit om met ons in gesprek te gaan en samen vorm en inhoud te geven aan de integrale gebiedsprocessen en opgaven en om een belangrijke rol aan het gebied te geven om tot oplossingen te komen. Ons doel daarbij is het werken aan vitale inwoners, vitale kernen en een vitaal buitengebied in de Krimpenerwaard.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

J. Hennip

de burgemeester,

P.J. Bouvy-Koene